

Partipolitiska möjligheter att skapa stöd för nya beslut

Analys av Socialdemokraternas skiftande migrationspolitik

LUNDS
UNIVERSITET

ABSTRACT

The Swedish Social Democratic Party promoted open borders before the election in 2014, however, implemented restrictive migration policies when in office. The purpose of this paper is to explain why they have changed their migrations policies based on Gunnar Sjöblom's theory of arena competition on how political parties behave in a multiparty system.

According to the theory, decisions-makers of political parties are acting on three different arenas: the parliamentary, the electoral and the internal. Conflict occurs when the party executive tries to maximize the goals on each arena at the same time. In attempting to maximize parliamentary influence, the share of voters and party cohesion unitedly, the party executive will utilize different strategies on each arena - causing contradicting behaviors and policy changes.

Furthermore, after analyzing the party's strategy on each arena, the conclusion has become clear that there is a recurring conflict between the arenas in the case studied and that the party executive has played contradicting roles on each. The changed migration policy is a result of pressure from the opposing parties on the parliamentary arena and the voters of the electoral. However, the policy changes have caused internal conflicts and a loss of credibility among its voters.

Keywords: Social Democratic Party, asylum, migration policy, multiparty system, party strategies.

Word count: 9220

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. PROBLEMFÖRMULERING	3
1.1 INLEDNING	3
1.2 SYFTE	4
1.3 FRÅGESTÄLLNINGAR	4
2. TEORI OCH TIDIGARE FORSKNING	5
2.1 GUNNAR SJÖBLOM - ARENAKONKURRENS	5
2.1.1 PARLAMENTARISKA ARENAN	6
2.1.2 VÄLJARARENAN	6
2.1.3 PARTIINTERNA ARENAN	7
2.2 KARL LOXBO - BAKOM SOCIALDEMOKRATERNAS BESLUT	7
3. METOD OCH MATERIAL	9
3.1 METOD	9
3.2 MATERIAL	10
3.3 URVAL OCH AVGRÄNSNINGAR	11
3.4 ANALYSVERKTYG	12
3.5 ANALYSFRÅGOR	12
4. SOCIALDEMOKRATERNAS SKIFTANDE MIGRATIONSPOLITIK	13
4.1 KONFLIKTEN PÅ DEN PARLAMENTARISKA ARENAN	14
4.2 KONFLIKTEN PÅ VÄLJARARENAN	18
4.3 KONFLIKTEN PÅ DEN PARTIINTERNA ARENAN	21
5. SLUTSATS	23
6. KÄLLFÖRTECKNING	25

1. Problemformulering

1.1 Inledning

Den 8 november 2018 beslutade regeringen att förlänga Sveriges gränskontroller vid de inre gränserna. Motiverat med att hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten består (Regeringskansliet, 2018). Gränskontrollerna infördes i samband med den stora tillströmningen av flyktingar från Syrien år 2015. En rad åtgärder infördes för att klara av det stora trycket, exempelvis reducerad familjeåterförening och temporära uppehållstillstånd. Den restriktiva migrationspolitiken står i motsats till Stefan Löfvens uttalande på Medborgarplatsen i Stockholm den 6 september 2015, om hur ”mitt Europa inte bygger några murar” (Regeringskansliet, 2015). Socialdemokraternas vändning har skapat splittrade åsikter på olika arenor, men kanske har den varit nödvändig för att smeka opinionen medhårs och behålla regeringsmakten?

Enligt Socialdemokraternas partiprogram är en av Socialdemokratins främsta uppgifter att skapa en övertygelse hos människor att de själva kan forma och påverka sin framtid (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:6). I den representativa demokratin, där medborgare genom sin rösträtt avgör vilka principer som ska leda samhällsutvecklingen, är det skadligt när den regerande makten fattar beslut som står i motsats till tidigare formulerade budskap och beslut. Det är därför relevant att skapa en bättre förståelse för hur partier agerar när nya krav ställs på politiken.

För att förstå Socialdemokraternas förändrade migrationspolitik används Gunnar Sjöbloms teori om arenakonkurrens. Enligt teorin agerar politiska partier på tre olika arenor: den parlamentariska arenan, väljararenan samt den partiinterna arenan. Utgångspunkten är att partier inte simultant kan maximera det parlamentariska inflytandet, antalet väljarröster och partiintern sammanhållning. För att uppnå målen på respektive arena skapar partier motstridiga roller på respektive arena och kommunicerar ut olika budskap. Vilket leder till politiska förändringar.

Baserat på teorin om arenakonkurrens studerar Karl Loxbo i sin avhandling “Bakom Socialdemokraternas beslut” varför Socialdemokraterna fattade två fundamentalt motsatta beslut inom samma politikområde. Från införandet av allmän tilläggspension (ATP) på 1950-talet till hur partiledningen avvek från sina traditionella värderingar när de tillsammans med de borgerliga partierna övergav ATP-systemet på 1990-talet. Både den förändrade pensions- och migrationspolitiken är exempel på när förväntningar krockar med samtida krav och förändrade omständigheter. Därför är det intressant att använda samma teori på ett liknande fall och se om liknande slutsatser kan dras om Socialdemokraternas partipolitiska förändringar.

1.2 Syfte

Syftet med uppsatsen är att med hjälp av Gunnar Sjöbloms teori om arenakonkurrens förklara varför Socialdemokraterna skiftat i sin migrationspolitik. Från att inför valet 2014 tala om ett öppet flyktingmottagande och ett Sverige utan murar, till att i 2018 gå till val med en total motsatt och restriktiv migrationspolitik. Detta innebär ett försök att förklara Socialdemokraternas förändrade budskap och agerande.

Trots att Socialdemokraterna historiskt förespråkat en reglerad migrationspolitik är det senaste skiftet intressant att studera eftersom budskapen och besluten skiftade dramatiskt från en mandatperiod till en annan. Samtidigt som regeringen fattat flertal beslut som syftar till att förbättra flyktingmottagandet menar Statens offentliga utredningar (SOU) att förutsättningarna försämrades för de flyktingar som tagit sig till Sverige efter att de första restriktiva åtgärderna antogs (SOU 2017:344). Därför är det intressant att undersöka varför flertal beslut tagits som gått emot budskapen inför valet 2014 om en generös, solidarisk och human migrationspolitik. Jag är intresserad av att undersöka varför politiska partier byter uppfattning och ändrar sin politik i regeringsställning. Att fatta beslut som står i konflikt till tidigare kommunicerade budskap kan vara skadligt för den representativa demokratin.

1.3 Frågeställningar

- Varför har Socialdemokraternas migrationspolitik förändrats från perioden före valet 2014 till december 2018?
- Kan Gunnar Sjöbloms teori om arenakonkurrens förklara Socialdemokraternas förändrade migrationspolitik?

2. Teori och tidigare forskning

Gunnar Sjöbloms teori om arenakonkurrens är uppsatsens ledande teoretiska ramverk. Teorin om politiska partiers agerande i flerpartisystem användas för att försöka förklara Socialdemokraternas skiftande migrationspolitik. Jag har även valt att inkludera doktorsavhandling ”Bakom Socialdemokraternas beslut” av Karl Loxbo eftersom han utvecklar teorin och applicerar den på ett liknande fall av partipolitisk förändring. I avhandlingen studeras Socialdemokraternas politiska förändring i ATP-frågan, från striden på 50-talet till pensionsuppgörelsen på 90-talet. Loxbo påvisar att politiska partiernas strategier överensstämmer med Sjöbloms teori om målen på de tre olika arenorna där de verkar: parlamentariskt inflytande på den parlamentariska arenan, partiintern sammanhållning på den partiinterna arenan samt röstmaximering på väljararenan (Loxbo 2007:43). Loxbo adderar även en intressant aspekt till Sjöbloms teori och menar att tidigare fattade beslut också påverkar framtidens möjligheter att fatta beslut inom samma politikområde (Loxbo 2007:231). Nedan följer en detaljerad beskrivning av teorin om arenakonkurrens och Loxbos avhandling.

2.1 Gunnar Sjöblom - Arenakonkurrens

Teorin om arenakonkurrens utgår från antagandet att politiska partier är strategiska aktörer och att deras beteende är beroende av det politiska system de verkar inom (Sjöblom, 1968:17). Teorin beskriver hur dessa aktörer betar sig i flerpartisystem och för att teorin ska vara applicerbar krävs det att politiska systemet uppfyller fem olika kriterier. Första kriteriet är att det finns minst tre olika partier som ställer upp i allmänna val. Andra kriteriet är att minst tre partier är representerade i parlamentet. Tredje kriteriet är att politiska partier nominerar kandidater vid riksdagsval, men är inte de enda som formar den allmänna åsikten. Fjärde kriteriet är att koalitioner av minst två partier skapas för att skapa majoritet i parlamentet om inget parti ensam har majoritet. Femte kriteriet är att partiledningen är de strategiska aktörerna som agerar på de tre olika arenorna: den parlamentariska arenan, väljararenan samt den partiinterna arenan (Sjöblom, 1968:26-27).

Enligt teorin är det problematiskt för partiledningen att maximera sitt inflytande på de tre olika arenorna simultant. Därav följer konkurrensen mellan arenorna. Konflikten mellan maximering av målen på de tre olika arenorna ger upphov till oförenliga roller på respektive arena. Partiledningen ställs inför situationer där de behöver välja om de ska värna om parlamentariskt inflytande, röstmaximering eller partisammanhållning (Sjöblom, 1968:254). Sjöblom antar att aktörer har flera alternativ att välja mellan och är strategiska i den bemärkelsen att de noggrant överväger sina alternativ. Sedan väljs det alternativ som hjälper

partiet att uppfylla sina mål (Sjöblom, 1968:30). Mål definierar Sjöblom som en aktörs önskvärda framtida tillstånd (Sjöblom, 1968:71). De strategiska målen på respektive arena bidrar alla till att nå partiets högsta mål, programrealisering. Nedan följer en detaljerad beskrivning av målen på respektive arena.

2.1.1 Parlamentariska arenan

Den parlamentariska arenan inkluderar parlamentet och den regering de formar (Sjöblom, 1968:250). Målet är att maximera inflytandet på beslutsfattandet i parlamentet (Sjöblom, 1968:80). I flerpartisystem är maximering av väljare inte detsamma som maximering av parlamentariskt inflytande. Om egen majoritet inte uppnås i parlamentet behöver partier ingå i samarbete med andra partier för att få majoritet och påverka beslutsfattandet. Samarbetet kan ske i form av en koalition eller support i specifika frågor. Om majoritet inte lyckas uppnås i parlamentet går det inte att få igenom beslut. Om detta sker på en större skala, och i viktiga frågor, blir det politiska systemet ineffektivt och regeringen riskerar att förlora sitt stöd hos folket (Sjöblom, 1968:252).

På denna arena tar de parlamentariska grupperna beslut om samarbete med varandra. När partier ingår i koalitioner behöver de komma fram till gemensamma ståndpunkter och därmed ge efter i vissa frågor. Därför behöver aktörerna strategiskt överväga sina samarbeten. Om ett parti samarbetar med ett annat parti med avvikande värderingar kan missnöje skapas bland partiets väljare och medlemmar. Snedsteg på denna arena kan alltså leda till minskat inflytande på de andra arenorna. Om partiet inte har stöd bland väljare eller medlemmar kan de till slut förlora sitt parlamentariska inflytande.

2.1.2 Väljararenan

På väljararenan tar de röstberättigade medborgarna beslut om de ska rösta vid allmänna val och på vilket parti de ska lägga sin röst på. Partierna försöker påverka väljarnas beslut och målet på denna arena är röstmaximering, att få så stor andel av rösterna som möjligt (Sjöblom, 1968:206). För att vinna väljarnas röster, behöver partiet se till att deras politik är i linje med väljarnas åsikter och värderingar. Väljarnas beslut baseras även på partiets handlingar mellan valen och hur effektiva de är på den parlamentariska- och partiinterna arenan. Efter att ett parti blivit invalt till parlamentet representerar de väljarnas åsikter i landets högsta beslutsfattande organ. Det är därför viktigt i den representativa demokratin att föra den politik som marknadsförts. Annars riskerar partiet att förlora sitt förtroende bland väljarna och därmed förlora antalet röster vid nästkommande val.

Ett parti är dels representanter för väljarnas åsikter men har även egenskapen att kunna forma dem. Däremot är det svårt att skapa en politik som alla väljare håller med om.

Ett parti måste därför välja ut väljargrupper som de väljer att påverka och låta sig påverkas av. En avvägning sker därför mellan att genomföra den politik partiet finner mest gynnsam eller anta de ståndpunkter som faller väljarna i smaken. Sjöblom understryker vikten av flexibilitet i ett partis strategi (Sjöblom, 1968:247). Om politiska beslut eller budskap får negativ kritik från väljarna är det nödvändigt att revidera och omformulera dem. Däremot behöver det göras med viss försiktighet, eftersom att det kan påverka partiets trovärdighet. Om ett parti väljer att släppa sina värderingar och vända kappan efter vinden kan väljarna förlora sin tillit till partiet och inte lita på att de håller fast vid andra värderingar i framtiden. För att ett partis budskap ska nå fram till väljare krävs det att väljarna har en positiv bild av partiet. Hur den förändrade politiken uppfattas av väljarna är beroende av hur kommunikationen sker till dem.

2.1.3 Partiinterna arenan

På den partiinterna arenan kommunicerar partiledningen med medlemmar inom den egna organisationen (Sjöblom, 1968:195). På denna arena tar partimedlemmarna beslut om de ska stödja partiets officiella ståndpunkter eller inte. Målet är att skapa sammanhållning inom partiet där medlemmarna försvarar partiledningens beslut och jobbar aktivt för att nå de uppsatta målen (Sjöblom, 1968:85). Partiers möjligheter att revidera sin politik beror enligt Sjöblom på dess skicklighet, tillgängliga resurser samt graden av lojalitet hos medlemmarna. Han menar att hög lojalitet bland medlemmarna möjliggör en revidering av partiets politik till en högre grad (Sjöblom, 1968:248). Låg lojalitet bland medlemmarna kan försvåra en revidering med större risk att oenigheter inom partiet skapas och att väljarna avvisar de politiska förändringarna.

Konflikter på den partiinterna arenan har inte enbart interna konsekvenser men påverkar även inflytandet på de resterande arenorna. För det första kan oenigheter inom partiet leda till minskat fokus på de andra arenorna när fokus läggs på att lösa de interna konflikterna. För det andra kan meningsskiljaktigheter leda till avhopp bland medlemmarna vilket resulterar i minskade resurser och total kapacitet. För det tredje kan en svag partisammanhållning även skapa misstro bland väljare. Minskad trovärdighet kan slutligen leda till mindre villighet att samarbeta med partiet på den parlamentariska arenan (Sjöblom, 1968:84). Ett enat parti är därför en viktig grund för partiets framgång på den parlamentariska- och väljararenan för att behålla sina väljare och det parlamentariska inflytandet.

2.2 Karl Loxbo - Bakom Socialdemokraternas beslut

Syftet med Karl Loxbos studie är att förklara hur den Socialdemokratiska partiledningen fattade två skilda beslut inom samma politikområde och vad det kan säga om politiska

partiers generella möjligheter att hantera förändringar och bryta med tidigare politik (Loxbo, 2007:14). Avhandlingen inleds med två dramatiskt olika motiveringar till varför ATP bör införskaffas respektive avskaffas. Ett från partiledaren Tage Erlander och ett från Ingvar Carlsson 30 år senare. Grundat på Sjöbloms teori om arenakonkurrens menar Loxbo att partiledningen står inför olika typer av begränsningar på de tre olika arenorna och därmed utvecklar oförenliga roller på de respektive arenorna (Loxbo, 2007:22).

På 90-talet spelade den Socialdemokratiska partiledningen motsägelsefulla roller på de olika arenorna och möjligheten att maximera inflytande på de olika arenorna samtidigt var problematiskt. Den Socialdemokratiska partiledningen lyckades inte under pensionsuppbyggelsen samtidigt maximera det parlamentariska inflytandet, antalet väljarröster och partiintern sammanhållning (Loxbo 2007:232). De förmedlade ut olika budskap i frågan till väljare och partimedlemmar från när de fattade beslut om pensionsreformen i riksdagen. Den största förändringen skedde på den parlamentariska arenan medan kontinuitet betonades på väljar- och partiinterna arenan (Loxbo, 2007:237). Loxbo drar samma slutsats som Sjöblom, att motsättningar inom politiska partier uppstår när målsättningarna på de olika arenorna skiljer sig mellan varandra (Loxbo, 2007:245). Om det finns krav på kontinuitet på väljararenan eller den partiinterna medan det ställs krav på förändring på den parlamentariska uppstår det konflikter inom partiet där olika strukturer krockar med varandra.

Loxbo utvecklar en hypotes om strategiskt ekonomiska överväganden och hävdar att förändringar sker när kostnaden för kontinuitet är högre än förändringarna (Loxbo, 2007:238). Samtliga partier var överens på 90- talet att det var mer kostsamt att behålla ATP-systemet än att förändra det. Loxbo menar att förändringen i pensionsfrågan handlade mindre om idéförändringar och var snarare ett resultat av den försämrade samhällsekonomin (Loxbo, 2007:231). Den förändrade politiken var nödvändig för Socialdemokraterna för att behålla det parlamentariska inflytandet.

Studien bygger vidare på Sjöbloms teori och Loxbo menar att partiledningens strategiska målsättningar inte är konstanta, utan förändras över tid (Loxbo, 2007:244). Enligt Loxbo är partipolitiska förändringar möjliga men är beroende av tidigare fattade beslut och graden av spårbundenhet (Loxbo, 2007:27). Partiledningen är begränsade till att följa tidigare beslut och bedöms av omgivningen av tidigare handlingar. När ett steg tagits mot en viss riktning är det svårt att ändra kurs mot en annan riktning. Detta minskar aktörers framtida handlingsutrymme och visar att tidigare beslut påverkar partiledningens möjligheter att ta nya beslut på de olika arenorna (Loxbo, 2007:26). Loxbo menar att möjligheten att avskaffa ATP var beroende av tidigare beslut att införa systemet och partiledningen hade därför mindre handlingsutrymme på 90-talet jämfört med på 50-talet (Loxbo, 207:243). På 50- och 60-talet genomfördes ett flertal välfärdsreformer i takt med att den svenska ekonomin blomstrade. Dessa reformer bidrog alla till en princip om standardtrygghet för medborgare med en generös välfärdsstat. Reformerna hade inte varit möjliga utan de finansiella medlen som fanns vid förfogande. Tidigare forskning har framhåvt att det är svårare att föra en expansiv politik när de finansiella möjligheterna är begränsade, exempelvis på 90- talet där kraven på

besparingar var större (Loxbo, 2007:17). Detta visar att principen om standardtrygghet inte var okränkbar, utan istället beroende av ekonomiska möjligheter (Loxbo, 2007:239). Det är därav inte möjligt att föra samma politik genom olika tidsperioder med förändrade omständigheter. Loxbo menar att politiska partier behöver anpassa sig både till etablerade idéer samt till nya politiska och ekonomiska förutsättningar, vilket leder till behovet av politiska förändringar (Loxbo, 2007:14).

3. Metod och material

Loxbo applicerar teorin om arenakonkurrens på ett liknande fall och därför har jag valt att ta avstamp i hans studie i hur teorin appliceras och undersöks i min studie. Eftersom ett annat fall undersöks är studien ingen replikation men för att få ett jämförbart resultat kommer liknande metod och tillvägagångssätt att användas. En jämförelse av studiens resultat med Loxbos slutsatser kan bidra till en diskussion om graden av generaliserbarhet på hans slutsatser om partipolitiska förändringar. För att beskriva och förklara det politiska skiftet genomförs, likt Loxbo, en fallstudie med inslag av funktionell idéanalys. I undersökningen används textanalytiska inslag för att spåra och analysera de budskap och beslut som bidrog till skiftet. Det krävs en tolkning av texter för att spåra budskap som inte säger sig självt (Beckman, 2005:49).

3.1 Metod

För att undersöka den Socialdemokratiska partiledningens möjligheter att söka stöd för en mer restriktiv migrationspolitik har de bärande argumenten i förändringsprocessen på de tre olika arenorna försökt definieras. En systematisk analys har genomförts av motiveringar, budskap och beslut mellan perioden före valet 2014 till december 2018 på den parlamentariska arenan följt av väljararenan och den partiinterna arenan. Detta möjliggör en bättre förståelse för partiets avvägningar mellan kontinuitet och förändring. Enligt Loxbo krävs det kunskap om partiledningens avvägningar mellan upprätthållningen av kontinuitet och förändring för att förstå hur partiernas politik förändras och utvecklas över tid (Loxbo, 2007:41). Partiledningens agerande på respektive arena jämförs för att undersöka om motiveringar, budskap och beslut står i konflikt med varandra och om det gett upphov till en splittrad politik. För att möjliggöra jämförelser kommer analysfrågor, baserade på Loxbos hypoteser, användas för att analysera delbesluten på varje arena. Analysfrågorna presenteras längre ner i kapitlet. Slutsatserna jämförs även med Karl Loxbos slutsatser för att se om

likheter och skillnader finns i hur partiledningen agerade på de olika arenorna i migrationsfrågan samt i pensionsfrågan.

3.2 Material

Material har samlats in främst från primärkällor för att undersöka hur motiveringar, beslut och budskap har kommunicerats ut på samtliga arenor. För att analysera hur beslut och budskap står i relation till partiets politik och värderingar har kommunikationen på de olika arenorna jämförts med Socialdemokraternas partiprogram.

För att analysera beslut fattade på den parlamentariska arenan, hur de har motiverats och hur interaktionen med resterande riksdagspartier sett ut har skriftligt material från regeringskansliet samlats in i form av pressmeddelanden, artiklar, propositioner, utredning- och utvärderingsdokument. Vid inhämtande av information från regeringskansliets hemsida filterades dokumenten efter specifika sökord. Använda sökord är "asyl," "flykting," och "migration." För att inkludera relevant material för undersökningen filterades sökresultaten till att endast innefatta material från september 2014 till december 2018. Materialet på den parlamentariska arenan filtreras från september 2014 eftersom att det var då Socialdemokraterna hamnade i regeringsställning. Material från resterande arenor inkluderar även material inför riksdagsvalet år 2014.

På den partiinterna arenan analyseras kommunikationen mellan partiledningen och partimedlemmarna. Därför har material från kongressprotokoll och politiska riktlinjer antagna vid partikongresserna analyserats. Även rapporter från sidoförbund har analyserats för att undersöka hur medlemmarna uppfattat partiledningens budskap.

För att se hur budskap kommunicerats till väljarna har valmanifest från 2014 & 2018 analyserats. Även uttalanden från partiledningen i sociala medier, diverse intervjuer och presskonferenser har analyserats. För att undersöka hur väljarna reagerat på budskapen och besluten har även Sifo opinionsundersökningar inkluderats. För att få kompletterande information om motiveringar och budskap på samtliga arenor har även nyhetsartiklar använts. Eftersom att Socialdemokraternas skiftning i migrationsfrågan är relativt nära i tiden och det inte finns tillräckligt med forskning om skiftet används kritiskt utvalda nyhetsartiklar som vägvisare för hur debatten såg ut. I den mån det gått har nyhetsartiklar främst inhämtats från statliga nyhetsbolag, såsom Sveriges television och Sveriges radio. Det för att minimera subjektiv information. Samtliga källor har inhämtats källkritiskt för att försöka skapa en objektiv bild av förändringsprocessen.

3.3 Urval och avgränsningar

På grund av uppsatsens omfattning studeras endast Socialdemokraternas migrationspolitik avseende perioden före riksdagsvalet 2014 till december 2018. Det kan krävas en djupare undersökning av partiets migrationspolitik historiskt för att få en bättre förståelse av den politiska vändningen. De historiska processerna kan ha inverkan på dagens beslut och detta är ett förslag till vidare forskning och se om samma slutsatser då kan dras.

För att följa Loxbos upplägg är studiens primära analysenhet Socialdemokraternas partiledning. Partiledningen definieras som partitoppen och inkluderar partiordföranden, partistyrelsen och det verkställande utskottet. Slutsatser kan då dras om partiledningen men svårare att generera det till partiet i helhet. Det går att argumentera för att partiledningen är representanter för hela partiet och därför kunna generalisera partiledningens beslut och budskap till att vara hela partiets. Kan även vara problematiskt att tolka enskilda politikere uttalanden som representativt för hela partiledningen men eftersom Stefan Löfven är partiets utvalda ledare tolkas hans uttalanden som hela partiledningens uttalanden. Det kan också vara problematiskt att tolka material från regeringen som partiledningens åsikter istället för den samlande regeringens åsikter, eftersom Socialdemokraterna var i koalition med Miljöpartiet. För enkelhetens skull tolkas regeringens uttalanden som Socialdemokraternas partiledningens uttalanden, eftersom att de var det parti i regeringsställning med flest statsrådsposter.

Till skillnad från Loxbo har jag valt att exkludera intervjuer. Framst för att det är kostsamt, både i form av pengar och tid. Det är även lättare att få fram information om politiska beslut på 2000-talet än på 50-talet eftersom att riksdagen och regeringen har digitaliserats och blivit mer transparenta. Därför finns inte samma behov som Loxbo hade att utföra intervjuer. Ytterligare ett problem med intervjuer är att säkerställa att informanterna ger korrekt information om händelseförloppet och aktörernas motiv. Det är dock svårt att studera motiv i allmänhet eftersom motiv inte är självklara. Trots att politiker utger sitt eller andras motiv för att vara X, kan det underliggande motivet vara något annat.

Eftersom att studien endast studerar Socialdemokraternas skiftning i sin migrationspolitik kan det ifrågasättas om slutsatserna går att applicera på andra fall än det som studeras. Det kan finnas flera variabler som bidragit till skiftet, exempelvis flerpartisystemet, att det var en koalitionsregering, påtryckningar från andra aktörer eller missnöje hos väljarna. Problemet är att säkerställa att rätt beslut och budskap valts ut att fokusera på. Om studien kommer fram till samma slutsatser som Loxbo i studiet av Socialdemokraternas skiftning i pensionspolitiken, kan det eventuellt bidra till en diskussion om Socialdemokraternas möjligheter till partipolitiska förändringar. Däremot är det främsta syftet med studien att undersöka hur Gunnar Sjöbloms teori om arenakonkurrens kan förklara

Socialdemokraternas förändrade migrationspolitik. Det finns därför en medvetenhet om att andra förklaringar troligtvis hade lyfts upp om annan teori hade använts.

3.4 Analysverktyg

Då teorin om arenakonkurrens utgår ifrån att partier betar sig olika på respektive arena, med varierande mål och strategier på varje arena, har Loxbo skapat del-hypoteser om olika typer av överväganden och grader av spårbundenhet som testas på respektive arena. Loxbo argumenterar för att graden av spårbundenhet är lägst på den parlamentariska arenan och ökar gradvis på väljararenan och är starkast på den partiinterna arenan (Loxbo, 2007:31). Materialet har därför analyserats utifrån tre analysfrågor grundade i Loxbos antaganden om de strategiskt ekonomiska övervägandena på den parlamentariska arenan, trovärdigheten bland väljare på väljararenan samt praxis och normer på den partiinterna arenan.

Ställa frågor till texten är centralt i textanalyser och hjälper analysen att närma sig det empiriska materialet (Teorell & Svensson, 2007:100). Texten i sig kommer inte besvara frågorna, svaren kommer baseras på mina egna analyser. Det finns därför en medvetenhet om att någon annan kan komma fram till andra slutsatser. Därför har materialet och tillvägagångssättet försökt presenterats så tydligt som möjligt med underbyggda argument.

3.5 Analysfrågor

- Är det lättare att få stöd för nya beslut på den parlamentariska arenan på grund av ekonomiska överväganden?
- Är det svårare att få stöd för nya beslut på väljararenan på grund av risk för förlorad trovärdighet bland väljarna?
- Är det ännu svårare att få stöd för nya beslut på den partiinterna arenan baserat på praxis och normer?

4. Socialdemokraternas skiftande migrationspolitik

Till följd av inbördeskriget i Syrien beräknas ungefär 163 000 människor ha sökt asyl i Sverige under år 2015. Enligt regeringen genomförde landet dess största humanitära insats sedan andra världskriget (Regeringskansliet, 7 juni 2016). Stora resurser tilldelades till myndigheter för att underlätta flyktingmottagandet. Regeringen beslutade även att införa ID-kontroller vid landets gränser, tidsbegränsade uppehållstillstånd, begränsad rätt till familjeåterförening samt skärpta försörjningskrav. Dessa åtgärder infördes i syfte att minska antalet asylsökande. Den 4 maj 2018 bekräftade Socialdemokraterna att de håller fast vid den restriktiva migrationspolitiken som antogs 2015, där den nya asyllagen fortsätter att gälla och gränskontrollerna behålls så länge de behövs (Socialdemokraterna, 4 maj 2018). Stefan Löfven säger i en intervju i samband med att de nya riktlinjerna presenterats, att asylsökanden som fått avslag ska lämna landet och inte kunna ta del av den svenska välfärden (TT, 4 maj 2018). På Socialdemokraternas hemsida betonar de år 2018 en reglerad invandring och menar att de värnar om asylrätten men att fler länder behöver dela på ansvaret. Den striktare politiken försvaras med ekonomiska faktorer och partiet menar att Sverige inte har kapacitet att ta emot ett obegränsat antal asylsökande (Socialdemokraterna, 4 juni 2018).

Socialdemokraternas senaste partiprogram antogs 2013. Där talas det om de ekonomiska drivkrafternas negativa påverkan på samhället och att ”när allt har ett pris har ingenting något värde” (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:18). Socialdemokratin är negativt inställd till dagens incitamentssamhälle där ekonomiska kalkyler går före solidaritet och mänskliga värden (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:18). Trots detta, är de ekonomiska kalkylerna grundläggande i den skiftande migrationspolitiken. Att därför tala om flyktingmottagandet i form av ekonomiska utgifter istället för människors liv står i kontrast till partiets grundläggande ideologi. Samhällsstrukturerna har därför påverkat partiets egna politik.

I partiprogrammet lyfts även partiets grundläggande värderingar fram om solidaritet, jämlikhet och alla människors lika värde. Det framgår att solidaritet är partiets kärna, att stå upp för de sårbara, att skapa ett samhälle där alla hjälper alla, tar hänsyn till varandra, och var och en gör så gott de kan efter sin egen förmåga (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:8). Socialismens mål är ett solidariskt samhälle där alla människor känner frihet, jämlikhet och har en framtidstro (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:3). Vidare understryks det i partiprogrammet att Socialdemokraterna är ett antirasistiskt parti som menar att jämlikhet inte är beroende av etnisk, kulturell eller religiös tillhörighet (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:13). Ytterligare ett av Socialdemokraternas mål är att alla människor ska ha rätt till ett gott liv, oavsett etnicitet (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:7). Enligt Socialdemokraternas

demokratisyn finns det heller inga nationsgränser (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:5).

I Löfvens tal på Medborgarplatsen i september 2015 följer Statsministern partiprogrammets linje om öppenhet och solidaritet. Han talar om ett Europa utan murar och vädjar om att Sverige som nation ska jobba för att hjälpa människor på flykt och att välkomna de som kommer hit, till landet som står upp för solidaritet. Lovorden står i motsats till den politiken partiledningen förde i regeringsställning. Resterande delen av kapitlet innehåller analys av hur delbesluten i migrationspolitiken kommunicerades ut och hur budskapen såg ut på de olika arenorna.

4.1 Konflikten på den parlamentariska arenan

Budskapen och besluten har varit varierande på den parlamentariska arenan. I vårpropositionen 2015 presenterade regeringen ett flertal åtgärder för att stärka språkundervisningen för nyanlända i syfte att förbättra etableringen (Regeringskansliet, 11 april 2015). Den 25 september 2015 presenterade regeringen åtgärder för att förse asylsökande med fler boendeplatser. Det framgår budskap om att svenska myndigheter har förmågan att hantera flyktingsituationen (Regeringskansliet 24 september 2015).

Ungefär en månad senare, den 23 oktober 2015, presenterade regeringen tillsammans med allianspartierna insatser för att hantera flyktingmottagandet. Överenskommelsen blev en brytpunkt i migrationspolitiken och budskap om en striktare politik signalerades. Rätten till dagersättning togs bort efter asylsökande fått beslut om utvisning. Försörjningskravet vid anhörginvandring ökade. Tillfälliga uppehållstillstånd infördes för flyktingar som ej faller inom kategorin för kvotflyktingar, ensamkommande barn eller barnfamiljer. I första förslaget av införandet av tillfälliga uppehållstillstånd gavs möjligheten till permanent uppehållstillstånd om personen visat en taxerad inkomst som indikerar självförsörjande, oberoende av om skyddsskäl kvarstår eller inte. Det framgick även att tillfälliga uppehållstillstånd efter tre år bör övergå till ett permanent om skyddsskäl inte upphört. Trots att ovanstående insatser syftade till att minska antalet asylsökande skulle insatserna även bidra till skapandet av lagliga och säkra vägar in till Sverige och öka antalet kvotflyktingar. Insatser presenterades även för att underlätta etableringsprocessen genom regelförenklingar, att fördela ansvaret proportionerligt mellan kommunerna, förenkla vägen in till arbetsmarknaden, utvidga RUT-avdraget, bygga fler boenden, skapa fler skolplatser samt utbilda fler lärare. Partierna var även överens om att förse kommuner med ett engångsmedel för att klara av flyktingmottagandet. Totala beloppet till samtliga kommuner föreslogs ligga på tio miljarder kronor. Till sist framgår det att fler åtgärder behövdes tas för ett mer solidariskt bärande ansvar mellan de Europeiska staterna (Regeringskansliet, 23 oktober 2015). Samtidigt som budskap om att Sverige står upp för asylrätten och att de som flyr från krig ska få skydd i Sverige utlovas står flertalet av insatserna till dess motsats. Det finns tydliga ekonomiska överväganden i överenskommelsen. Det framgår att syftet med insatserna

är att dämpa kostnadsökningarna i samband med flyktingmottagandet (Regeringskansliet, 23 oktober 2015).

Regeringen beslutade den 12 november 2015, att införa tillfälliga gränskontroller. Införandet ansågs vara nödvändigt för att värna om den allmänna ordningen och landets säkerhet (Regeringskansliet, 12 november 2015). Inledningsvis skulle kontrollerna gälla i tio dagar men har sedan dess förlängts ett flertal gånger. Senaste förlängningen skedde den 8 november 2018, där regeringen bedömde att hotet mot den allmänna ordningen och landets säkerhet består. Regeringen försvarar beslutet med att handlandet inte skiljer sig från de resterande Schengenmedlemsstaterna (Regeringskansliet, 8 november 2018). Även införandet av gränskontroller försvarades av ekonomiska övervägningar, att viktiga samhällsfunktioner drabbats av stora påfrestningar på grund av den stora flyktingtillströmningen. Vidare argumenteras det att EUs bristande kontroll av dess yttre gränser har skapat behovet av starka gränskontroller för Sverige. (Regeringskansliet, 3 maj 2018). Beslutet står i konflikt med Stefans Löfvens tidigare uttalanden om ett Europa utan murar. Enligt Statens offentliga utredningar fanns det skäl att införa tillfälliga gränskontroller i november 2015 (SOU 2017:80). Antalet asylsökande minskade drastiskt från 160 000 år 2015 till 29 000 året efter. Införandet av gränskontroller minskade även antalet människor som uppehöll sig illegalt i landet. Däremot anser SOU att besluten om förlängda gränskontroller inte kan legitimeras baserat på samma hotbild och anständiga läge som under hösten år 2015 (SOU 2017:356). När antalet asylsökande minskat har gränskontrollerna istället använts i preventivt syfte. Vilket inte är vad kontrollerna är avsedda för. Enligt SOU är de avsedda för att skydda nationen mot allvarliga hot i akuta situationer (SOU 2017:356). Konsekvensen av beslutet är istället en reducering av människors fria rörlighet.

Den 24 november 2015, la regeringen fram förslag på ytterligare åtgärder. De ville tillfälligt anpassa lagar och regler till EUs miniminivåer. Den andra åtgärden var tidsbegränsade uppehållstillstånd för flyktingar med beviljat skyddstillstånd och att förlängning av tillstånden också ska vara tidsbegränsade. Vidare blev kraven för familjeåterförening ännu striktare, där återförening endast beviljas till kärnfamiljen och rätten till familjeåterförening togs bort för alternativt skyddsbehövande. För att få återförening beviljad stärktes kravet på att anknytningspersonen ska ha möjlighet att finansiera familjemedlemmarna de tar hit. I förslaget ville regeringen även införa medicinsk åldersbestämning för att säkerställa åldern på asylsökanden. Sista förslaget var att införa ID-kontroller vid alla kollektiva transportsätt in i landet (Regeringskansliet, 24 november 2015). I förslaget används ord som solidaritet men med en betoning på att åtgärderna ansågs vara nödvändiga eftersom myndigheter och kommuner inte längre kunde hantera flyktingmottagandet på ett hållbart sätt. Åtgärderna var riktade för att kraftigt minska antalet asylsökande och rikta dem till resterande EU medlemsstater. I förslaget framgår det även att åtgärderna var kortsiktiga lösningar för att klara av den rådande situationen (Regeringskansliet, 24 november 2015).

Regeringen beslutade den 18 december 2015, att stärka gränskontrollerna genom att införa tillfälliga identitetskontroller vid samtliga inresor till Sverige med buss, tåg och passagerarfartyg. Enligt regeringen syftade identitetskontroller till att stärka förutsättningarna för att upprätthålla den allmänna ordningen och skydda den nationella säkerheten (Regeringskansliet, 18 december 2015). Kontrollerna skulle även underlätta kartläggningen av inresande personer och har resulterat i ett färre antal asylsökande. Däremot argumenterar SOU att dessa kontroller inskränker den personliga friheten och integriteten (SOU 2007:359). Även detta beslut står i konflikt med Löfvens budskap om ett Europa utan murar. Beslutet går även emot det egna partiprogrammet, där det framgår att partiet bejakar principen om fri rörlighet för personer inom EU (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:27).

Den 28 april 2016, överlämnade regeringen en proposition till riksdagen om att införa en tidsbegränsad lag på tre år som tillfälligt begränsar möjligheten till uppehållstillstånd. Regeringen bedömde att lagen behövde införas för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande (Regeringskansliet, 28 april 2016:21). I propositionen framgår det att lagen skulle resultera i minskade statliga utgifter och överlag minska myndigheters arbetsbörda (Regeringskansliet, 28 april 2016:68). Flera remissinstanser kritiserade förslaget och menade att lagförslaget skulle bidra till försämrade integration och skapa en mer utsatt situation för asylsökande (Regeringskansliet, 28 april 2016:57). Speciellt för barnfamiljer skulle lagförslaget medföra större osäkerhet på grund av lägre etableringsförutsättningar. Detta strider mot Socialdemokraternas valmanifest år 2014, där de menar att alla ska mötas av tydliga förväntningar. I valmanifestet talades det även om att minska klyftorna mellan invandrare och svenskfödda men i lagförslaget visar det på en medvetenhet att lagförslaget kan innebära motverkad integration (Regeringskansliet, 28 april 2016:70). Regeringen bedömde ändå att lagen behövde införas för att minska antalet asylsökande, skapa andrum för svenskt flyktingmottagande och öka resterande EU-länders ansvar (Regeringskansliet, 28 april 2016:69). Det framgår i propositionen att regeringen noggrant skulle följa de sociala och ekonomiska konsekvenserna av införandet av lagen. För att säkerställa att svårbedömda utgifter inte blev högre än förväntade, exempelvis ökade hälsovårdskostnader i samband med ökad stress för asylsökande. Regeringen menar däremot att möjligheten för asylsökande att få beviljat permanent uppehållstillstånd om försörjningskraven är uppfyllda, kan leda till ökat incitament för att börja jobba (Regeringskansliet, 28 april 2016, s.74). Vilket i sin tur kan leda till ökad integration och ökade skatteintäkter. Beslutet försvarades återigen av ekonomiska fördelar. Den 20 juli 2016, trädde lagen om tillfälliga uppehållstillstånd i kraft.

Ovanstående regeringsbeslut visar på beslut som står i motsats till tidigare budskap som kommunicerats ut till partiets medlemmar och väljare. Däremot har regeringen fattat flera beslut i syfte att underlätta och förbättra flyktingmottagandet. Den 11 december 2015, beslutade regeringen att fördela totalt 200 miljoner kronor till att stärka civila samhällsorganisationers arbete med flyktingmottagande (Regeringskansliet, 11 december 2015). Den 19 februari 2016, beslutade regeringen om en ny lag där samtliga kommuner blev skyldiga att välkomna nyanlända. Syftet med lagen var att underlätta etableringsprocessen på

bostads- och arbetsmarknaden för nyanlända att snabbare integreras i samhället (Regeringskansliet, 19 februari 2016). Dessutom tilldelades stora resurser i regeringens budgetproposition 2017 för att hantera flyktingmottagandet och förse asylsökande med rätt förutsättningar (Regeringskansliet, 19 september 2016).

Den 4e maj 2018, bekräftade Socialdemokraterna däremot att de håller fast vid den restriktiva migrationspolitiken som antogs hösten år 2015. Den nya asyllagen fortsätter gälla och gränskontrollerna behålls så länge de behövs. De presenterade ytterligare 12 åtgärder där bland annat lagen om eget boende rivs upp. Vilket betyder att möjligheten till eget boende påtagligt begränsas och de vill istället införa centrala ankomstboenden. Den nya migrationspolitiken innebär också att återreseförbudet förlängs om asylsökande inte lämnar landet frivilligt efter avslag. Även antalet förvaringsplatser utökas samt utökade möjligheter att placera i förvar. De vill också avskaffa möjligheten att få uppehållstillstånd för arbete efter avslag på asylansökan. Vidare upphävs kommunernas möjligheter att ge försörjningsstöd för de som fått avslag (Socialdemokraterna, 4 maj 2018). De beslut som antogs år 2018 visar att budskapet om en tillfällig restriktiv migrationspolitik som kommunicerades ut år 2015, står i konflikt med det framtida fattade beslut.

Till skillnad från den restriktiva politiken, trädde en ny lagförändring igenom 1 juli 2018. Den nya gymnasielagen utökade ensamkommandes möjligheter till beviljat tillfälligt uppehållstillstånd för att slutföra studier på gymnasial nivå, trots att personen redan fått avslag på sin asylansökan. Däremot har lagen ännu inte implementerats av Migrationsverket. Beslutet hade majoriteten av riksdagen bakom sig men moderaterna röstade emot lagen och har kritiserat regeringens beslut och menar att ingen grupp bör särbehandlas (TT, 18 juli 2018).

Sammanfattningsvis är det tydligt att den förändrade migrationspolitiken till en stramare sådan försvaras av ekonomiska överväganden på den parlamentariska arenan. Vilket stödjer Loxbos hypotes, att ekonomiska överväganden underlättar stöd för nya beslut på den parlamentariska arenan, trots att besluten står i konflikt med tidigare budskap. När beslut tagits för att underlätta flyktingarnas situation har mindre betoning fästs vid de ekonomiska utgifterna. De ekonomiska fördelarna har varit mer understrukna vid beslut som gått emot tidigare budskap som kommunicerats till väljare och partimedlemmar. Att förändringen till en restriktiv migrationspolitik var mer lönsam än att behålla den generösa politiken. Loxbos hypotes om att förändringar sker när kostnaden för kontinuitet är högre än förändringarna gäller även i det här fallet. Situationen liknar den socialdemokratiska partiledningens beslut att avskaffa ATP där den rådande samhällssituationen och samhällsekonomin, liksom flyktingsituationen, ställde krav på förändringar.

Att den förändrade politiken även är ett resultat av hård opinion med krav på kompromisser med andra partiet är bevisat både i Socialdemokraternas skiftning i pensionsfrågan samt i migrationspolitiken. Efter den blocköverskridande överenskommelsen i

oktober 2015 har Socialdemokraterna samarbetat mindre med Miljöpartiet och mer med allianspartierna i migrationsfrågorna. Socialdemokraterna bildade tillsammans med Miljöpartiet en minoritetsregering efter riksdagsvalet år 2014 men splittrade åsikter i migrationspolitiken har skadat samarbetet. Miljöpartiet var först kritiska till den nya restriktiva migrationspolitiken men blev hårt pressade och gick till slut med på att underteckna migrationsöverenskommelsen i oktober 2015. Efter att Miljöpartiet fått kritik från sina väljare och medlemmar gick Miljöpartiet och Socialdemokraterna år 2018 till val med två helt olika vallöften i frågan. Miljöpartiets migrationspolitiska talesperson, Maria Ferm, säger i en intervju med TT att “det är ingen hemlighet att vi har olika politik i de här frågorna” (Berglund & Holm, 2018).

Socialdemokraterna har inte officiellt samarbetat med Sverigedemokraterna men vid jämförande av den förda politiken och Sverigedemokraternas partiprogram framgår det att partiet tagit efter Sverigedemokraterna på följande punkter; införande av språkplikt; reducerad arbetskraftsinvandring; skärpta försörjningskrav; ökat antal förvarsplatser; samt riktad fokus på att hjälpa till på plats (Sverigedemokraterna, 2018). Med Socialdemokraternas nya migrationspolitik finns det nu en majoritet i riksdagen, tillsammans med Moderaterna och Sverigedemokraterna, för en mer restriktiv sådan. Att Socialdemokraterna ändrat ställning i frågan kan vara ett försök till att behålla det parlamentariska inflytandet. Därför har partiledningen gjort strategiska överväganden gällande deras samarbete med de andra partierna. Att gå ifrån det rödgröna samarbetet till ett blocköverskridande tillåter dem att fortsätta regera. Socialdemokraterna har varit tydliga med att de inte kommer samarbeta med Sverigedemokraterna men genom att föra en politik i linje med deras migrationspolitik ökar chanserna för att Sverigedemokraterna ställer sig bakom Socialdemokraternas budgetförslag. Att ge upp i en viss fråga kan öka ett partis möjlighet att få stöd i andra frågor. Det var lönsamt för Socialdemokraterna att anta en restriktiv migrationspolitik för att få stöd av resterande riksdagspartierna i andra kärnfrågor. Eftersom Socialdemokraterna satt i en minoritetsregering behövde de få stöd från andra partier för att få igenom sina förslag. Enligt Sjöbloms teori handlar detta om att maximera det parlamentariska inflytandet och att uppfylla partiets långsiktiga mål. Att uppnå det önskvärda framtida tillståndet.

4.2 Konflikten på väljararenan

Även på väljararenan har budskapen skiftat mellan mandatperioderna. När Stefan Löfven var i opposition år 2013, kritiserade han dåvarande migrationsminister Tobias Billström och menade att Moderaternas förslag på en mer restriktiv migrationspolitik var avhumaniserande. På sin Facebooksida skrev Löfven att han alltid kommer stå upp för den svenska asylrätten (Löfven, 2013). Socialdemokraterna gick sedan till riksdagsval år 2014 med slogan “Ett bättre Sverige. För alla.” Flyktingtillströmningen hade inte börjat och migrationsfrågan var nästintill frånvarande på valprogrammen. I vallöftet 2014 används ord som frihet, lika värde

och alla människors rättigheter. Det framgår att partiet strävar efter att skapa ett jämlikt samhälle där alla människors lika värde respekteras. Enligt vallöftet bidrar den inkluderande välfärdspolitiken till ökad jämlikhet och minskad rasism, där alla har rätt till utbildning, sjukvård och arbete (Socialdemokraterna, 6 september 2014). Partiet menade att en känsla av gemenskap skapas när individer i samhället känner sig trygga och kan påverka sina egna liv. Budskap om ett nytt samhällskontrakt utlovas där samtliga ska mötas av tydliga förväntningar. Det står även att “den som är i behov av skydd ska få en fristad i Sverige. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl” (Socialdemokraterna, valmanifest, 2014:43). I flertal uttalanden av Statsministern under första halvåret av 2015 signaleras samma budskap till väljarna, om en öppen och generös migrationspolitik. I en intervju i april år 2015 hävdade Löfven att det inte finns något tak för hur många flyktingar Sverige klarar av att ta emot (Lönnaeus, 2015). Ett halvår senare säger Löfven i en intervju med TV4 att antalet asylsökande i Sverige inte är hållbart (TV4, 2015). Mindre än två veckor efter föregående uttalande säger Löfven att ”ingen ska någonsin tveka på Sveriges humanitära vilja” och att människor som flytt för sina liv ska ges en möjlighet att påbörja nya liv i Sverige (Regeringskansliet, 3 november 2015). Uttalandet gav budskap om Sveriges förmåga att klara av den stora flyktingströmmen där ett starkt solidariskt Sverige byggs tillsammans genom att stärka välfärden. Detta var endast några veckor innan den nya restriktiva migrationspolitiken presenterades.

Efter att den restriktiva migrationspolitiken antogs i slutet av år 2015 började partiledningen använda en hårdare retorik där flyktingar ställdes mot den svenska välfärden. Vilket är samma retorik Löfven tidigare kritiserade Reinfeldt för år 2014 (Helmerson, 2014). Den omlagda politiken försvaras med att kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner (Regeringskansliet, 12 november 2015). Skiftet i hur budskap och beslut kommunicerats ut till väljarna är påtagliga. I sin dåvarande position som Migrationsminister, sa Morgan Johansson i en intervju år 2016 att Sverige ska hjälpa ensamkommande barn som är i behov av skydd “men vi kan inte ta ansvar för alla Mellanösterns tonårspojkar” (Magnusson, 2016). År 2018 skriver nuvarande Justitie- och inrikesminister Johansson i ett Twitterinlägg, att beslutet att förse skolelever i Skåne med gratis busskort inte hade varit möjligt utan en åtstramad migrationspolitik (Johansson, 2018). Jämfört med inför valet 2014, är migrationsfrågorna i större omfattning närvarande i samhällsdebatter och valprogram inför valet år 2018. Socialdemokraternas retorik under valrörelsen 2018 kan liknas vid Sverigedemokraternas, där ord som “vi” och “dem” ersatt de inkluderade orden. Socialdemokraterna gav ut ett motsatt budskap från vad som kommunicerats ut från år 2013 till slutet på 2015. I valrörelsen 2018 förmedlades ett tydligt budskap ut om partiets hållning av en restriktiv migrationspolitik. I valmanifestet 2018 framgår det att partiet vill hålla kvar vid den striktare asyllagen och fler förslag på åtgärder för att minska antalet asylsökande presenteras (Socialdemokraterna, 29 augusti 2018). Samtidigt som de menar att samtliga kommuner behöver ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet betonar de återigen att resterande EU-medlemsländer behöver ta ett större solidariskt ansvar. Under presskonferensen där Socialdemokraterna presenterade den fortsatt restriktiva migrationspolitiken sa Löfven att Sverige inte ska behöva ta ett oproportionerligt större

ansvar än andra länder (Berglund & Holm, 2018). Partiledning försvarar omläggningen av migrationspolitiken genom att hänvisa till en klassisk Socialdemokratisk migrationspolitik. Löfven betonar att den restriktiva migrationspolitiken är en återgång till den traditionella socialdemokratiska politiken (Knutsson, 2018).

Sammanfattningsvis är det tydligt att budskapen på väljararenan har förändrats från år 2013 till 2018 och att de står i konflikt med varandra. Att först hävda att det inte finns något tak för hur många asylsökande Sverige kan ta emot, till att sedan hävda att antalet asylsökande är ohållbart. Att istället rikta fokus på resterande EU-länders bristande flyktingmottagande kan ses vara en strategi partiledningen använt för att försvara den omlagda migrationspolitiken och söka stöd hos väljarna. Att ställa flyktingar mot välfärden och hänvisa till den klassiska Socialdemokratiska migrationspolitiken kan också vara en strategi för att söka stöd för de nya besluten. Användningen av sådana strategier för att försvara sin nya politik används, enligt Sjöbloms teori, för att inte förlora trovärdighet hos väljarna. Trots att budskapen på väljararenan varit motsägelsefulla har den nya migrationspolitiken fått stöd hos väljarna. Enligt opinionsmätningar från april år 2018, har antalet väljare som vill ta emot färre flyktingar ökat jämfört med 2015 (Svt, 21 april 2018). Mätningen visar även att antalet väljare som anser att invandring gynnar landet minskat. Enligt opinionsmätningar i juni år 2018 stödjer ungefär åtta av tio väljare den nya migrationspolitiken (Reuterskiöld, 2018). Samma mätning visar att lagändringen den 1 juli, vilket ökade ensamkommande barns möjlighet till beviljat tillfälligt uppehållstillstånd, påverkade opinionssiffrorna negativt.

Enligt Socialdemokraternas vallöfte 2014 ville de förhindra framväxten av främlingsfientliga partier. Trots det har många beslut fattade på den parlamentariska arenan följt en främlingsfientlig politik. Att Socialdemokraterna anpassade sin migrationspolitik till Sverigedemokraternas kan vara för att vinna tillbaka sina förlorade väljare. Det kan ha varit nödvändigt för att behålla makten på den parlamentariska arenan och fortsätta vara det statsbärande partiet. Sverigedemokraterna har de senaste åren vuxit fram till att bli landets tredje största parti och vunnit många väljare från Socialdemokraterna. En förklaring till deras framgång är att de vågat tala om migrationsfrågorna och förespråkat en restriktiv migrationspolitik. I valrörelsen 2018 var flyktingfrågan den näst viktigaste frågan bland väljarna (Widell & Lindström, 2018). Den förändrade politiken kan därför vara ett krav på förändring från väljarna. Partiledningen antog därför ståndpunkter som faller väljarna i smaken. Däremot har stödet från väljarna minskat både när den restriktiva migrationspolitiken först antogs efter flyktingkrisen samt i maj år 2018 när den bekräftades fortsätta gälla (Sifo, 2018). Det behöver inte betyda att väljarna inte håller med om den förda politiken. Minskad trovärdighet bland väljarna kan vara ett resultat av att partiet kommunicerat ut motsatta budskap. Enligt teorin om arenakonkurrens kan en drastiskt politisk omsvängning minska ett partis förtroende. Tovig Sjören, opinionschef på Sifo, menar att Socialdemokraterna förlorade trovärdighet i flyktingfrågan i och med deras omläggning till en mer restriktiv migrationspolitik, samtidigt som de genomförde en lagändring för underlätta situationen för

ensamkommande (Sifo, 2018). När Socialdemokraterna beslutade att hålla fast vid den restriktiva migrationspolitiken i maj år 2018 visar Sifos väljarbarometer att partiet tappade 3.2 procentenheter medan Sverigedemokraterna ökade med 3.9 procentenheter.

Partiets skicklighet att kommunicera ut nya beslut och budskap påverkar hur väljarna uppfattar partiet, enligt teorin om arenakonkurrens. Hur skickliga Socialdemokraternas partiledning varit i att söka stöd för deras nya beslut och budskap kan bedömas utifrån att de fick flest röster i riksdagsvalet år 2018. Trots att opinionsmätningarna visade att stöd för partiet minskade när den restriktiva migrationspolitiken presenterades. Däremot minskade Socialdemokraternas röstandel i valet 2018, jämfört med valet 2014. Samtidigt som Sverigedemokraternas röstandel ökade.

4.3 Konflikten på den partiinterna arenan

På den partiinterna arenan har budskapen också skiftat från år 2013 till 2018. Under partikongressen år 2013 menade flera medlemmar att Socialdemokrater bör stå upp för en human och generös migrationspolitik (Socialdemokraterna, kongressprotokoll, 2013:151). Medlemmar betonade även att alla människors lika värde är en av Socialdemokratins grundstenar (Socialdemokraterna, kongressprotokoll, 2013:198). Bland annat säger Socialdemokraternas kommunalråd i Köping Elizabeth Salomonsson, att ”flyktingmottagande och övrig invandring är både en god tradition och en självklarhet för de flesta i Sverige och definitivt för oss socialdemokrater. Det handlar om solidaritet och om ömsesidig nytta” (Socialdemokraterna, kongressprotokoll, 2013:157). Partikongressen beslutade att partiets migrationspolitik skulle utgå från en stark solidaritet och att rätten till asyl är en mänsklig rättighet (Socialdemokraterna, framtidskontraktet, 2013:28). De beslutade även att papperslösa och asylsökande ska ha rätt till sjukvård (Socialdemokraterna, framtidskontraktet, 2013:20). Vid partikongressen i maj 2015, före den stora tillströmningen av asylsökande samma sommar, framgår det i beslutet att ”en mycket liten del av världens flyktingar söker sig till Sverige, det är dock på kort sikt fortfarande en stor utmaning, även för ett rikt land. Men sköter vi mottagandet av nyanlända på ett bra sätt så är det också en stor möjlighet” (Socialdemokraterna, 2015:14).

Från att ord som asyl, flykting och invandring använts ett fåtal gånger i dokument från partikongressen år 2013 och 2015 är orden allt mer frekventa i dokument från år 2017. Utifrån de politiska riktlinjer partiet beslutad om år 2017, finns det ett stort fokus på att fler länder behöver ta mer ansvar i att hjälpa människor på flykt. Det framgår att partiet står upp för en reglerad invandring där de som fått avslag på sin asylansökan ska återvända. Vidare anses det vara nödvändigt för att kunna garantera ett bra mottagande och fungerande samhällsfunktioner (Socialdemokraterna, 2017:34). Den restriktiva migrationspolitiken har splittrat partiet och mötts av både beröm och kritik. Vissa hävdar att den omlagda politiken står i motsats till partiets grundläggande värderingar om solidaritet. Det framgår tydligt i

partiprogrammet att partiet ska arbeta för att bevara varje individs rätt till ett liv i frihet och säkerhet. Vidare framgår det i partiprogrammet att ”Sverige ska erbjuda en trygg fristad åt människor som tvingas fly från förföljelse och våld” (Socialdemokraterna, partiprogram, 2013:24). Riksdagsledamoten Sara Karlsson lämnade sin post i protest mot partiledningens beslut att anta den restriktiva migrationspolitiken. Karlsson menar att hon inte kan stå bakom en politik som försvagar asylrätten och fråntar barns rätt att gå i skolan (Allen & Berglund, 2018). Även Socialdemokraternas samtliga fem sidoförbund kritiserade partiledningens beslut att försvåra möjligheten till permanenta uppehållstillstånd och familjeåterförening. Carin Ohlsson, ordförande för Kvinnoförbundet, tror istället att permanenta uppehållstillstånd och rätten till familjeåterförening skulle resultera i bättre integration (Olsson & Runblom, 2018). Migrationspolitiska S-föreningen publicerade i april år 2018 en rapport där de uttrycker sitt missnöje mot partiledningens tillämpning av den nya asyllagen. De hävdar att lagen medför stora konsekvenser för asylsökande. Lagen skapar en osäker situation, påverkar den psykiska ohälsan, bidrar till minskad studiemotivation samt strukturell obalans på arbetsmarknaden (Karlsson, 2018:3). Vidare hävdar de att förändringen i regelverket också förändrat mentaliteten och synen på grundläggande principer (Karlsson, 2018:3).

Det finns en tydlig splittring inom partiet och flertal medlemmar försvarar partiledningen. Anna Johansson, före detta infrastrukturminister och nuvarande ordförande i Göteborgs partidistrikt, menar att invandringen behöver minskas för att kunna erbjuda samma trygghetssystem till nyanlända med beviljad asyl (Olsson & Runblom, 2018). Socialdemokraternas partisekreterare Lena Rådström Baastad, menar att de nya riktlinjerna ligger i linje med partiets traditionella migrationspolitik (Vanhainen, 2018). Den restriktiva migrationspolitiken kan i viss mån efterliknas vid den politik partiledningen förde på 80- och 90-talet. År 1989 fattade den dåvarande Socialdemokratiska regeringen det kontroversiella ”Luciabelslutet,” vilket var en totalvändning mot tidigare politik. Även denna extrema skiftning var ett svar på en stor tillströmning av asylsökande och syftade till att minska antalet. Asyl kom att endast beviljas till de flyktingar vilka uppfyllde FN:s krav enligt flyktingkonventionen (Lönnaeus, 2014). Georg Andersson, Socialdemokratisk invandrarminister år 1986-89, kritiserar däremot partiledningens förändrade migrationspolitik. Andersson menar att denna övergång inte är till en klassisk sådan. Enligt honom har rätten till familjeåterförening alltid varit självklar och uppehållstillstånd har varit permanenta. Vidare menar han att Socialdemokratin behöver stå upp för alla människors lika värde (Andersson, 2018).

Sammanfattningsvis är det tydligt att utspelet på den parlamentariska- och väljararenan har påverkat den interna och att partiledningen inte lyckats upprätthålla en partisammanhållning i frågan. Oenigheterna inom partiet visar att det är svårare att få stöd för nya beslut på den partiinterna arenan på grund av praxis och normer. Oenigheterna visar att ord som solidaritet kan betyda olika för olika personer. Solidaritet behöver inte nödvändigtvis betyda en generös migrationspolitik. Däremot har partiet hög lojalitet bland en del av medlemmarna som ställer sig bakom partiledningen.

5. Slutsats

Analysen bekräftar Loxbos hypotes, att det är lättare att söka stöd för nya beslut på den parlamentariska arenan, svårare på väljararenan och ännu svårare på den partiinterna arenan. På den parlamentariska arenan betonades förändring och de fattade besluten är tydligt baserade på ekonomiska avvägningar. Loxbos slutsatser bekräftas, att det är lättare att få stöd för nya politiska beslut på den parlamentariska arenan genom att hänvisa till de ekonomiska fördelarna. I Socialdemokraternas omläggning av migrationspolitiken på den parlamentariska arenan betonas förändring över kontinuitet på grund av minskade statliga utgifter.

Däremot var besluten starkt påverkade av det faktum att Socialdemokraterna satt i en minoritetsregering. Vilket krävde samarbete med oppositionspartierna. Partiledningen hade inte nödvändigtvis antagit samma restriktiva linje om de inte behövt de resterande riksdagspartiernas stöd i andra kärnfrågor. Att anta den restriktiva migrationspolitiken har varit nödvändig för att behålla det parlamentariska inflytandet. Teorin om arenakonkurrensen och maximering av parlamentariskt inflytande kan förklara partiledningens beteende på den parlamentariska arenan.

Beslut tagna på den parlamentariska arenan går emot tidigare budskap som kommunicerats ut till väljare på väljararenan. Å andra sidan kan omläggningen av migrationspolitiken ses vara ett krav på förändring från väljarna. Att partiledningen antog den restriktiva politiken i försök att vinna tillbaka väljare från Sverigedemokraterna har inte varit helt problemfritt. Partiets trovärdighet bland väljarna påverkades. Trots att väljarna stödjer en restriktiv migrationspolitik har partiet förlorat antal väljare sen den nya migrationspolitiken antogs. Det bekräftar Sjöbloms teori, att drastiska partipolitiska förändringar minskar väljarnas tillit till partiet. Dock går det inte utifrån denna studie bevisa att antalet förlorade väljare endast beror på omläggningen i migrationspolitiken. Socialdemokraterna försvarade sin politik genom att rikta fokus på resterande EU länders bristande flyktingmottagande, ställa flyktingar mot välfärden och hänvisa till den klassiska Socialdemokratiska migrationspolitiken. Detta stärker Loxbos hypotes, att det är lättare att söka stöd för nya beslut när ett parti fört en liknande politik vid ett tidigare tillfälle. Därmed kan partiledningen hänvisa till historiska beslut. Däremot har partiledningen emellertid spridit budskap om en generös, solidarisk och human migrationspolitik vilket har försvårat möjligheterna att söka stöd för den nya politiken.

På den partiinterna arenan har det varit betydligt svårare att få stöd för de nya besluten. Partiet är splittrat i migrationsfrågan och partiledningen har inte hela partiets stöd bakom sina officiella ståndpunkter. Flera medlemmar har öppet kritiserat partiledningen och menar att den restriktiva migrationspolitiken går emot partiets grundläggande värderingar om solidaritet. Detta bekräftar Loxbos hypotes om att det är svårast att få stöd för nya beslut på den partiinterna arenan. I både migrationsfrågan och pensionsfrågan är det tydligt att partiledningen stod inför en avvägning mellan att följa de riktlinjer som offentligt kommunicerats ut eller anpassa sig till nutida situationer. Den förändrade migrationspolitiken

visar att solidaritet står i konflikt med de förfogade ekonomiska medlen. Vilket bekräftar Loxbos argument, att principen om standardtryggheten inte kan tas för givet. Den är beroende av ekonomiska faktorer.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att konkurrensen mellan arenorna även är närvarande i migrationsfrågan. Splittrade strategier och agerande på de olika arenorna kan vara en möjlig förklaring till Socialdemokraternas skiftning i migrationsfrågan. Däremot visar studien att spänningarna skiljer sig mellan fallen. Socialdemokraternas skiftande migrationspolitik liknar skiftningen i pensionspolitiken i många avseenden. Spänningen mellan beslut i riksdagen och budskap i valkampanjer samt retoriken på partikongresserna är närvarande i båda fallen. Partiledningen spelade oförenliga roller på de olika arenorna. Det som kommunicerades ut till väljare och medlemmar står i konflikt till vad som beslutades i riksdagen. Däremot lyckades partiledningen skapa en högre grad av intern partisammanhållning i pensionsfrågan. Enligt Loxbo är medlemmarnas och väljarnas stöd för partiledningens beslut anledningen till varför Socialdemokraterna framgångsrikt lyckades genomföra pensionsreformerna på 1990-talet (Loxbo 2007:190). I migrationsfrågan har partiledningen inte helt vunnit internt och externt stöd för sin restriktiva migrationspolitik.

För att ett parti ska kunna genomföra sin politik är det naturligt att stort fokus läggs vid den parlamentariska arenan. Det är genom det parlamentariska inflytandet ett parti kan realisera sitt partiprogram och föra samhället mot sitt önskvärda tillstånd. Att endast fokusera på den parlamentariska arenan kan däremot tvinga ett parti att göra avkall på kärnvärderingar vid samarbete med andra partier. Vilket kan resultera i förlorat stöd och förtroende bland väljare och medlemmar, vilket i sin tur kan leda till att partiet till slut kan förlora sitt inflytande på den parlamentariska arenan. Det är därför svårt att avgöra vilken arena som bör prioriteras. Studien kommer fram till att Socialdemokraterna har prioriterat den parlamentariska arenan i migrationsfrågan. Likt situationen på 1990-talet behövde Socialdemokraterna anpassa sig både till etablerade idéer samt till nya politiska och ekonomiska förutsättningar. Däremot behöver dessa anpassningar göras med viss försiktighet, annars kan det resultera i vad före detta Socialdemokratiska invandrarministern Georg Andersson skriver i en debattartikel att ”ett parti som bara låter sig vägledas av opinioner förlorar lätt sin själ” (Andersson, Georg, 2018).

6. Källförteckning

Allen, Axel & Berglund, 2018. ”Riksdagsledamot för S lämnar sin post i protest – ”Tar stora kliv mot en avgrund.” Sveriges Television.

www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/skarpt-asylpolitik-s-riksdagsledamot-lamnar-sin-post. Hämtad 21 december 2018.

Andersson, Georg, 2018. ”Flyktingpolitik på avvägar.” Västerbottens-Kuriren.

www.vk.se/2341592/flyktingpolitik-pa-avvagar. Hämtad 28 december 2018.

Beckman, Ludvig. 2005. Grundbok i idéanalys. Stockholm: Santérus förlag.

Berglund, H & Holm, K, 2018. ”S vill ha fortsatt restriktiv migrationspolitik.” Sveriges Television. www.svt.se/nyheter/s-vill-ha-fortsatt-restriktiv-migrationspolitik. Hämtad 20 december 2018.

Helmerson, 2014. ”Flyktingmottagning: Det kostar – men vi har råd.” Dagens Nyheter.

www.dn.se/ledare/signerat/flyktingmottagning-det-kostar-men-vi-har-rad/. Hämtad 20 december 2018.

Johansson, Morgan, 2018. Twitter.

www.twitter.com/johanssonmorgan/status/998636998616322049?lang=en. Hämtad 20 december 2018.

Karlsson, Sara, 2018. ”VILSE I ANDRUMMET.” Migrationspolitiska S-föreningen.

www.drive.google.com/file/d/1V5PSiDm7r-h98i_TXeNAhV9rCmVyOzBN/view. Hämtad 21 december 2018.

Knutsson, Mats, 2018. ”Analys: S vill skärpa flyktingpolitiken – upplagt för politisk strid i valrörelsen.” Sveriges Television.

www.svt.se/nyheter/inrikes/analys-s-vill-skarpa-flyktingpolitiken-upplagt-for-politisk-strid-i-valrorelsen. Hämtad 28 december 2018.

Loxbo, Karl, 2007. Bakom Socialdemokraternas beslut : en studie av den politiska förändringens dilemman - från 1950-talets ATP-strid till 1990-talets pensionsuppgörelse. Växjö: Växjö University Press.

Löfven, Stefan, 2013. Facebook.

www.facebook.com/stefanlofven/posts/525987960775436?stream_ref=5. Hämtad 18 december 2018.

Lönnaeus, Olle, 2014. ”Det politiska spelet om flyktingarna.” Sydsvenskan.

www.sydsvenskan.se/2014-11-17/det-politiska-spelet-om-flyktingarna. Hämtad 28 december 2018.

Lönnaeus, Olle, 2015. ”Löfven: Svårt att regera utan DÖ.” Sydsvenskan.

www.sydsvenskan.se/2015-04-29/lofven-svart-att-regera-utan-do. Hämtad 18 december 2018.

Magnusson, Örjan, 2016. "Ministern: Vi kan inte ansvara för alla Mellanösterns tonårspojkar." Sveriges Television. www.svt.se/nyheter/inrikes/ministern-vi-kan-inte-ansvara-for-alla-mellanosterns-tonarspojkar. Hämtad 19 december 2018.

Olsson, Lova & Runblom, Karin, 2018. "S-förbund sågar nya migrationspolitiken." Sveriges Radio. www.sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6948365. Hämtad 21 december 2018.

Regeringskansliet, 11 april 2015. "Språkundervisning för bättre etablering." <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2015/04/sprakundervisning-for-battre-etablering/>. Hämtad 6 januari 2019.

Regeringskansliet, 6 september 2015. "Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar." www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/. Hämtad 1 november 2018.

Regeringskansliet, 24 september 2015. "Åtgärder för fler boendeplatser för asylsökande på kort sikt." www.regeringen.se/artiklar/2015/09/atgarder-for-fler-boendeplatser-for-asylsokande-pa-kort-sikt/. Hämtad 6 januari 2019.

Regeringskansliet, 23 oktober 2015. "Insatser med anledning av flyktingkrisen." www.regeringen.se/4aa54c/contentassets/6519e46a9780457f8f90e64aefed1b04/overenskomsten-ansatser-med-anledning-av-flyktingkrisen.pdf. Hämtad 11 december 2018.

Regeringskansliet, 3 november 2015. "Statsminister Stefan Löfvens inledningsanförande på Kvalitetsmässan." www.regeringen.se/tal/2015/11/statsminister-stefan-lofvens-inledningsanforande-pa-kvalitetsmassan/. Hämtad 19 december 2015.

Regeringskansliet, 12 november 2015. "Regeringen beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns." www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-beslutar-att-tillfalligt-aterinfora-granskontroll-vid-inre-grans/. Hämtad 11 december 2018.

Regeringskansliet, 24 november 2015. "Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande." www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/. Hämtad 12 december 2018.

Regeringskansliet, 11 december 2015. "Civila samhället och trossamfunden stärks med 105 miljoner för arbetet med människor på flykt." www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/12/civila-samhallet-och-trossamfunden-starks-med-105-miljoner-for-arbetet-med-manniskor-pa-flykt/. Hämtad 14 december 2018.

Regeringskansliet, 19 februari 2016. "Förordningar om mottagande av nyanlända för bosättning."
www.regeringen.se/artiklar/2016/02/forordningar-om-mottagande-av-nyanlanda-for-bosattning/. Hämtad 14 december 2018.

Regeringskansliet, 18 december 2015. "Frågor och svar: Lag och förordning om identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet."
www.regeringen.se/artiklar/2015/12/fragor-och-svar-lag-och-forordning-om-identitetskontroller-vid-allvarlig-fara-for-den-allmanna-ordningen-eller-den-inre-sakerheten-i-landet/. Hämtad 13 december 2018.

Regeringskansliet, 28 april 2016. Regeringens proposition 2015/16:174. "Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige."
www.regeringen.se/contentassets/075968fdd8c94788977dba14bae16444/forslag-om-att-tillfalligt-begransa-mojligheten-att-fa-uppehallstillstand-i-sverige-prop.-201516174. Hämtad 12 december 2018.

Regeringskansliet, 7 juni 2016. "Utvärdering av hanteringen av flyktingsituationen 2015."
www.regeringen.se/presmeddelanden/2016/06/utvardering-av-hanteringen-av-flyktingsituationen-2015/. Hämtad 5 december 2018.

Regeringskansliet, 3 maj 2018. "Gränskontroller vid inre gräns förlängs."
www.regeringen.se/presmeddelanden/2018/05/granskontroller-vid-inre-grans-forlang/. Hämtad 11 december 2018.

Regeringskansliet, 19 september 2016. "Förbättrat mottagande och kortare vägar till arbete."
www.regeringen.se/presmeddelanden/2016/09/forbatttrat-mottagande-och-kortare-vagar-till-arbete/. Hämtad 14 december 2018.

Regeringskansliet, 8 november 2018. "Fortsatt gränskontroll vid Sveriges inre gräns."
www.regeringen.se/presmeddelanden/2018/11/fortsatt-granskontroll-vid-sveriges-inre-grans/. Hämtad 30 november 2018.

Reuterskiöld, Annie, 2018. "4 av 5 S-väljare för skärpt migrationspolitik." Svenska Dagbladet. www.svd.se/4-av-5-s-valjare-bakom-skarpta-migrationspolitiken. Hämtad 19 december 2018.

Sifo, 5 maj 2018. "VÄLJARBAROMETERN MAJ 2018."
www.kantarsifo.se/rapporter-undersokningar/valjarbarometern-maj-2018. Hämtad 20 december 2018.

Sjöblom, Gunnar, 1968. Party Strategies in a Multiparty System. Lund: Studentlitteratur.

Socialdemokraterna, framtidskontraktet, 2013. "Framtidskontraktet."
www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/kongress-2013/framtidskontraktet_beslutad_version.pdf. Hämtad 29 december 2018.

Socialdemokraterna, kongressprotokoll, 2013. ”Kongressprotokoll 2013.”
<https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/kongress-2013/kongressprotokoll-2013.pdf>. Hämtad 29 december 2018.

Socialdemokraterna, partiprogram, 2013. “Ett program för förändring.”
www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/partiprogram-och-riktlinjer/ett-program-for-forandring_2013.pdf. Hämtad 17 december 2018.

Socialdemokraterna, valmanifest, 2014. “Ett bättre Sverige. För alla. Valmanifest 2014.”
www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/valloften-manifest-och-analyser/valmanifest-2014.pdf. Hämtad 4 december 2018.

Socialdemokraterna, 6 september 2014. “Så vill vi bekämpa rasismen.”
www.socialdemokraterna.se/aktuellt/nyhetsarkiv/sa-vill-vi-bekampa-rasismen/. Hämtad 18 december 2018.

Socialdemokraterna, 2015. ”Sveriges nya jobbagenda.”
www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/kongress-2015/riktlinjer_sveriges_nya_jobbagenda.pdf. Hämtad 29 december 2018.

Socialdemokraterna, 2017. ”Trygghet i en ny tid - politiska riktlinjer.”
www.socialdemokraterna.se/globalassets/var-politik/arkiv/kongress-2017/trygghet-i-en-ny-tid---politiska-riktlinjer.pdf. Hämtad 29 december 2018.

Socialdemokraterna, 4 maj 2018. “En trygg migrationspolitik för en ny tid.”
www.socialdemokraterna.se/aktuellt/2018/en-trygg-migrationspolitik-for-en-ny-tid/. Hämtad 4 december 2018.

Socialdemokraterna, 4 juni 2018. “Migration, asyl- och flyktingpolitik.”
www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/migration-asyl--och-flyktingpolitik/. Hämtad 18 december 2018.

Socialdemokraterna, 29 augusti 2018. “Socialdemokraternas valmanifest 2018.”
www.socialdemokraterna.se/aktuellt/2018/socialdemokraternas-valmanifest-2018/. Hämtad 17 december.

Statens offentliga utredningar (SOU), 2017. “Att ta emot människor på flykt Sverige hösten 2015.” Regeringskansliet.
www.regeringen.se/493c47/contentassets/e8c195d35dea4c05a1c952f9b0b45f38/hela-sou-2017_12_webb_2.pdf. Hämtad 11 december 2018.

Sverigedemokraterna, 2018. “Migration på rätt sätt.”
www.sd.se/vad-vi-vill/migrationspolitik/. Hämtad 27 december 2018.

Svt, 21 april 2018. “DN/Ipsos: Sex av tio väljare vill ha färre flyktingar.”
www.svt.se/nyheter/inrikes/dn-ipsos-sex-av-tio-valjare-vill-ha-farre-flyktingar. Hämtad 19 december 2018.

Teorell, Jan – Svensson, Torsten, 2007. Att fråga och att svara. Samhällsvetenskaplig metod. Malmö: Liber.

TV4, 23 oktober 2015. Löfven: Ohållbar situation.
www.tv4.se/nyheterna/artiklar/lofven-ohallbar-situation-562a45dbb9a9f618f4000675 Hämtad 19 december 2018.

TT, 4 maj 2018. "S: Sverige har tagit emot för många."
www.tt.omni.se/d5a3a7b96e9cb3de918bc624899e8ec3e0cf3242. Hämtad 4 december 18.

TT, 18 juli 2018. "Migrationsverket avvaktar med den kritiserade gymnasielagen."
www.svt.se/nyheter/inrikes/migrationsverket-stoppar-provningar-for-ensamkommande. Hämtad 27 december 2018.

Vanhainen, Ida, 2018. "S: "Förenkling att orsaken är vår migrationspolitik." Svenska Dagbladet. www.svd.se/s-forenkling-att-orsaken-ar-var-migrationspolitik. Hämtad 28 december 2018.

Widell, Liv & Lindström, Nils, 2018. "Grafik: Väljarnas viktigaste valfrågor maj 2018." Sveriges Radio. www.sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6968043. Hämtad 19 december 2018.